

KLASA III

Wymagania z języka polskiego w gimnazjum w klasie trzeciej

Obszary aktywności podlegające ocenianiu:

1. Wypowiedzi ustne:

- odpowiedź z trzech ostatnich lekcji,
- kilkuzdaniowa wypowiedź na określony temat,
- dyskusja (trafna, rzeczowa argumentacja),
- recytacja,
- prezentacja.

2. Wypowiedzi pisemne:

- kartkówki,
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń pisemnych,
- redagowanie tekstu użytkowego: zawiadomienie, przepis, instrukcja, reklama, zaproszenie, ogłoszenie, telegram, list motywacyjny, życiorys

- redagowanie form wypowiedzi takich jak: opowiadanie, opis, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka, list prywatny, list oficjalny, przemówienie, notatka (w formie planu, tabeli, wykresu itp.), streszczenie, kartka z pamiętnika/dziennika, rozprawka,
- dyktanda.

3. Udział w konkursach (literackich, ortograficznych, recytatorskich itp.).

4. Zadania praktyczne:

- niewerbalne wytwory pracy: album, słownik, mapa, plakat, przekład intersemiotyczny, pantomima;
- drama, przedstawienia, inscenizacje

5. Wykonanie dodatkowych prac domowych (dla chętnych).

6. Praca w grupach.

7. Aktywność na zajęciach.

Metody i częstotliwość sprawdzania osiągnięć ucznia:

Ustala się w ciągu roku szkolnego następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- prace klasowe
- sprawdziany gramatyczno – językowe
- wypowiedzi ustne
- prace domowe
- recytacje
- czytanie ze zrozumieniem
- testy kompetencji
- dyktanda
- praca na lekcji, aktywność
- kartkówki
- wyszukiwanie informacji

Obszar	Uczeń:
Odbiór tekstów kultury, w tym szczególnie tekstów literackich	
Słuchanie	<ul style="list-style-type: none">• Uważnie i wnikliwie słucha z nastawieniem na nadawcę.• Rozpoznaje intencje nadawcy.• Słucha ze świadomością możliwości manipulacji językowej.
Czytanie	<ul style="list-style-type: none">• Posiada właściwą technikę cichego czytania.• Rozwija umiejętność szybkiego tempa czytania cichego.• Posiada właściwą technikę głośnego czytania – zachowanie odpowiedniej artykulacji, linii melodycznej itp.

	<p>popularnonaukowe i użytkowe na każdym poziomie (wyrazu, zdania, akapitu, większych jednostek organizacyjnych).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odczytuje przesłanie tekstów. • Przedstawia najistotniejsze treści wypowiedzi w takim porządku, w jakim występują one w tekście; • Charakteryzuje postać mówiącą w utworze. •Odróżnia informacje o faktach od opinii. • Rozróżnia rodzaje i gatunki czytanych utworów. • Wykorzystuje wiedzę teoretycznoliteracką do zrozumienia tekstów. • Rozpoznaje wartości uniwersalne wpisane w dzieła literackie. • Odnajduje związki pomiędzy tekstami.
<p>Odbiór innych tekstów kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zna i rozumie podstawowe wyróżniki kodów charakterystycznych dla różnych dziedzin sztuki (malarstwa, rzeźby, architektury, muzyki, teatru, filmu itp.) oraz praktycznie wykorzystuje tę wiedzę w odniesieniu do poznawanych epok literackich. • Uczestniczy w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych umożliwiając kontakt ze sztuką – kształtowanie nawyku obcowania ze sztuką. • Wyraża własne opinie i próby oceny dzieł sztuki. • Umiejscawia dzieła sztuki w konkretnej epoce – dostrzega cechy typowych dla epoki i indywidualnych.
<p>Umiejętności nadawcze – wypowiedzianie się w mowie i piśmie</p>	
<p>Mówienie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posiada technikę poprawnego mówienia – wymowa, dykcja, intonacja. • Buduje wypowiedzi zgodnie z zamierzoną intencją i ze świadomością celowego wyboru środków językowych. • Umie nawiązać i podtrzymać kontakt w różnych sytuacjach z zachowaniem norm kultury.

	<ul style="list-style-type: none"> • Umie dyskutować, zna zasady dyskusji. • Dostrzega pozajęzykowe środki wyrazu, wykorzystuje je w wypowiedziach własnych
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> • Zna zasady korzystania ze słowników. • Zna budowę wypowiedzi pisemnych przewidzianych jako obowiązkowe przez program nauczania: notatka, opis, charakterystyka, opowiadanie • Buduje spójne, poprawnie skonstruowane teksty (formy przewidziane przez program nauczania). • Dbą o poprawność językową budowanych tekstów (w zakresie słownictwa i składni). • Dbą o poprawność i oryginalność stylistyczną pisanych wypowiedzi. • Posiada wiedzę o częściach mowy odmiennych i nieodmiennych. • Zna części zdania.
Świadome posługiwanie się językiem ojczystym	
	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerza słownictwo. • Rozróżnia normę językową wzorcową oraz użytkową i stosuje się do nich. • Posługuje się językiem ojczystym w rozmaitych sytuacjach komunikacyjnych. • Stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie.
Samokształcenie	
	<ul style="list-style-type: none"> • Racjonalnie planuje pracę umysłową. • Dobiera właściwe techniki uczenia się. • Korzysta z różnorodnych źródeł informacji, samodzielnie poszukuje tych źródeł.

Kryteria oceniania na lekcjach języka polskiego w klasie trzeciej gimnazjum

Ocena celująca

Uczeń:

1. posiada osiągnięcia ponadprogramowe
2. świadomie i samodzielnie tworzy teksty o określonych cechach gatunkowych
3. prace cechuje bogactwo stylistyczne oraz oryginalność prób literackich

Uczeń:

1. dostrzega wiele sposobów oddziaływania na odbiorcę
2. samodzielnie i oryginalnie interpretuje dzieła

Ocena bardzo dobry

Uczeń:

1. precyzyjnie rozumie, definiuje oraz funkcjonalnie wykorzystuje terminy i pojęcia: elegia, anafora, powieść psychologiczna, oda, opowiadanie jako parabola, historia reportażu, realizm magiczny, egzystencjalna tematyka utworu, reinterpretacja, koncept, gradacja, paradoks, hiperbola, makaronizm, historia teatru, pisze scenariusz, dekadentyzm, futuryzm, awangarda

Uczeń:

1. interpretacyjnie czyta teksty
2. krytycznie i świadomie odczytuje teksty, wykorzystując zawarte w nim informacje
3. umie cytować
4. korzysta ze słowników ogólnych i monograficznych

Uczeń

1. dostrzega manipulację
2. interpretuje tekst na poziomie symbolicznym
3. syntetyzuje informacje
4. interpretuje związki przyczynowo – skutkowe
5. krytycznie odbiera i analizuje treści przekazów medialnych

Uczeń:

1. buduje precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe
2. sprawnie posługuje się formami wypowiedzi
3. posiada umiejętność sprawnego stylizowania tekstu
4. tworzy przypisy i bibliografię, Potrafi napisać proste teksty takie jak: recenzja,

reportaż

Uczeń:

1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: muzyczny, filozoficzny
2. wyjaśnia zależności między rodzajem tekstów

Ocena dobry

Uczeń:

1. rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje terminy i pojęcia
2. umie podać własną definicję w oparciu o tekst: gawęda, rodzaje bajek, dziennik podróży, raptularz, sonet, groteska, dramat, reportaż, esej szkolny, sytuacja liryczna, apostrofa, motyw – wędrowny, baśniowy, parafraza, ironia, satyra, przerzutnia, scenopis a scenariusz, impresja

Uczeń

1. w stopniu dobrym opanował technikę głośnego czytania z zachowaniem reguł prozodyjnych
2. umie sprawnie, samodzielnie pracować z tekstem podczas cichej lektury z wykorzystaniem wskazówek i poleceń nauczyciela
3. umie cytować
4. korzysta ze słowników ogólnych i monograficznych

Uczeń:

1. dostrzega wartościowanie
2. interpretuje tekst na poziomie przenośnym
3. wartościuje argumenty
4. analizuje informacje
5. dostrzega związki przyczynowo – skutkowe
6. świadomie odbiera treści przekazów medialnych

Uczeń:

1. wypowiada się na różne tematy, budując precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe
5. poprawnie redaguje wszystkie pisemne formy wypowiedzi objęte programem nauczania
6. poprawnie stylizuje tekst (archaizacja, dialektyzacja)
7. zna zasady przypisów i bibliografii i próbuje je praktycznie zastosować

opowiadanie, pamiętnik, rozprawka

Uczeń:

1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: literacki, plastyczny
2. porównuje ujęcie, dostrzega wspólne cechy

Ocena dostateczny

Uczeń:

1. posiada funkcjonalną znajomość popartą próbą stworzenia własnej definicji (2-3 cechy): fraszka, dziennik, hymn, opowieść dokumentalna, epepeja, przemówienie, referat, bohater romantyczny, motyw – winy i kary, inwokacja, komizm i jego rodzaje, metafora – animizacja, personifikacja, onomatopeja, kosmopolityzm, absurd, stereotyp

Uczeń:

1. w stopniu poprawnym opanował technikę głośnego czytania z zachowaniem najważniejszych reguł prozodyjnych
2. czyta ze zrozumieniem teksty literackie
3. potrafi cicho czytać teksty w stopniu umożliwiającym dalszą pracę z samodzielnym wykorzystaniem poleceń i wskazówek nauczyciela
4. umie cytować
5. praktycznie korzysta ze słowników

Uczeń:

1. dostrzega perswazję
2. porządkuje argumenty
3. selekcjonuje informacje
4. potrafi wskazać proste związki przyczynowo - skutkowe
5. ukierunkowany przez nauczyciela odbiera treści przekazów medialnych

Uczeń:

1. buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe
2. posługuje się odpowiednimi typami zdań, formami gramatycznymi, słownictwem
3. redaguje wszystkie formy wypowiedzi objęte programem z dopuszczeniem nielicznych błędów kompozycyjnych, stylistycznych i językowych
4. podejmuje próby stylizowania tekstu (archaizacja, dialektyzacja) list, sprawozdanie, wywiad, dedykacja

Uczeń:

1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: biograficzny, historyczny
3. wypowiada się na temat kontekstu

Ocena dopuszczający

Uczeń:

1. zna najważniejsze terminy i pojęcia literackie, językowe i kulturowe
2. dostrzega środki typowe dla tekstów literackich i publicystycznych: epika, liryka, dramat, bajka, kronika, ballada, bohater, realizm i fantastyka (fikcja) w utworze, komizm, terminologia teatralna i filmowa: scena, kadr, ujęcie, plan filmowy patriotyzm, nacjonalizm, anarchia, tyrania

Uczeń:

1. opanował technikę głośnego i cichego czytania na poziomie umożliwiającym zrozumienie tekstu i jego własne zrelacjonowanie
2. głośno czyta teksty literackie, przestrzegając zasad artykulacyjnych i interpunkcyjnych
3. pod kierunkiem nauczyciela potrafi odnaleźć właściwy cytat
4. umie korzystać ze słowników pod kierunkiem nauczyciela

Uczeń:

1. odróżnia fakty od opinii
2. odróżnia prawdę historyczną od fikcji
3. formułuje argumenty
4. porównuje informacje
5. wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury
6. potrafi zrelacjonować treści przekazów medialnych

Uczeń:

1. buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe
2. posługuje się wymaganymi programem nauczania formami wypowiedzi z wydatną pomocą nauczyciela
3. zna główne wyznaczniki form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania i próbuje je poprawnie zredagować opis, charakterystyka, plan, notatka, ogłoszenie, zaproszenie

Uczeń:

dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: religijny, regionalny.